

κατόπιν τοῦ νεκροῦ καὶ ἄλλον τὸ ἐν ταῖς ὑδρίαις τοῦ οἴκου ἀποτεταμειυμένον ὕδωρ πιστεύοντες ὅτι ἔχει μίανθῃ, διότι ἀπέπλυνεν ἐν αὐτῷ τὴν αἰμοσταγῇ μάχαιραν, δι' ἧς ἀπέκτεινε τὸν νεκρὸν ὁ Χάρων ἢ ὁ ψυχοπομπὸς Ἀγγελοῦ¹.

Δηλονότι παρέχεται οὕτω καὶ ἄλλη, μυθολογικὴ αὐτῇ, ἐξήγησις τοῦ ἐθίμου, ἥτις ὁμῶς ἐπισκοτίζει τὴν κοινῶς κρατοῦσαν δόξαν, ὅτι τὸ ὕδωρ εἶναι προσφορὰ πρὸς τὸν νεκρὸν καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ θραῦσις τῶν ἀγγείων σκοπεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τοῦ νεκροῦ χρήσεως τῆς προσφορᾶς ταύτης².

Ν. Γ. Πολίτης

Η ΠΟΛΙΣ ΣΟΥΑΚΕΙΜ

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀφρικανικῆς παραλίας τῆς Εὐρυθρᾶς θαλάσσης κειμένη πόλις τοῦ Σουάκειμ, ὁ τελευταῖος οὗτος σταθμὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ κράτους, τυγχάνει ὁ λιμὴν, δι' οὗ διενεργεῖται τὸ μέγα μετὰ τοῦ Σουδάν ἐμπόριον.

Ἐνταῦθα θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς πόλεως, τῆς ἄλλως τε ἀγνώστου ἕως ποῖς πολλοῖς· διότι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε ἐπέχειρουν ταξείδιον ἀναψυχῆς ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου, ἠπόρουν ἀκούων παρὰ πολλῶν, ὅτι ἠγνόουν ἔάν ὑπῆρχε τοιαύτη τις πόλις καὶ ποῦ ἔκειτο.

Τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ταύτης εἶναι λίαν περίεργον καὶ προφέρεται

¹ Λουκᾶς ἔνθ. ἀν. σ. 97.—Ἐν Ροίτου τῆς Γαλλίας ὡς λόγον τῆς ἐκχύσεως τοῦ ὕδατος πλὴν τοῦ κινδύνου πνιγμοῦ τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ φέρουσι καὶ τοῦτον, ὅτι ἡ ψυχὴ ἐλούσθη ἐν τῷ ὕδατι καὶ δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιεῖται αὐτὴ εἰς ἄλλην τινὰ χρεῖαν (Rev. des trad. pop. 1893 σ. 420).

² Σημ. τῆς Διευθ. Ἡ προκειμένη διατριβή, πραγματευομένη περὶ ἐθίμου περιεργαστάτου τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ ἄλλων λαῶν, ἐγράφη κατ' αἴτησιν τοῦ διαστήμου ἐθνολόγου κ. Edw. Tylor, ἀνακοινωθείσα δ' εἰς συνέδριασιν τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἀνθρωπολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν τῷ ὑπὸ τοῦτου ἐκδιδομένῳ περιοδικῷ συγγράμματι (Journal of the Anthropological Institute) μετ' ἀγγλικῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Louis Dyer. Τὴν ἀναδημοσίευσιν τῆς διατριβῆς ταύτης μετὰ τινων προσθηκῶν τοῦ συγγραφέως ἐκρίναμεν χρήσιμον, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ ἐν τῷ ἀγγλικῷ περιοδικῷ δημοσιευθὲν ἐλληνικὸν κείμενον βρίθκει τυπογραφικῶν ἀμαρτημάτων.

διαφοροτρόπως, οἷον Σουάκειμ, Σαβάκειμ καὶ Σουϊγκήν, κατὰ τοὺς ἰθαγενεῖς. Κατὰ τινὰ ἱστορικὴν παράδοσιν, ἑπτὰ παρθένοι κόραι κατώκησαν νῆσόν τινά ἔρημον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἔνθα οὐδεὶς ἕτερος ὑπῆρχεν. Ἡμέραν τινὰ ἄλιεῖς τινες ἐπεσκέφθησαν ἐκ συμπτώσεως τὴν ἔρημον ταύτην νῆσον, εὗρον δὲ τὰς παρθένους ἐγκύους καὶ μετ' ἀπορίας ἡρώτων αὐτὰς πῶς συνέβη τοῦτο, ἀφοῦ οὐδεὶς εὕρισκετο ἐν τῇ νήσῳ. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην τῶν ἀλίων, αἱ παρθένοι ἀπήντησαν, λέγουσαι, ὅτι ἡ σύλληψις ὑπῆρξεν αὐτόματος, τοῦτο δὲ κατὰ πόσον εἶναι ὀρθὸν καὶ πιστευτὸν ἅς κρίνωσιν οἱ πολυάριθμοι τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀναγνώσται. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὑποῖον τυγχάνει καὶ πιθανώτερον περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ὀνόματος εἶναι τὸ ἐξῆς, ὅτι ὁ μῦθος τῆς αὐτομάτου ταύτης συλλήψεως τῶν ἑπτὰ παρθένων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ νυκτί, ὑπονοεῖ κατάχρησιν ἐρωτικὴν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ αὐτὴ ἡ σύνθετος λέξις, σημαίνουσα αὐτολεξεῖ σουῖ μὲν κακὴ χρῆσις, γκῆν δὲ γυνή. Ἐκ τῶν δύο ἅρα τούτων λέξεων ἐσχηματίσθη ἡ λέξις Σουϊγκήν, ἥτις μετέπεσεν ἁργότερον εἰς τὸ Σαβάκειμ καὶ τὸ σημερινὸν Σουάκειμ.

Ὑποτίθεται λοιπόν, ὅτι ἡ νῆσος ἔνθα διέμενον αἱ ἑπτὰ ἐκεῖναι παρθένοι εἶναι τὸ Σουάκειμ, ὅπερ πράγματι τυγχάνει νῆσος, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, οἱ δὲ σημερινοὶ αὐτοῦ κάτοικοι, οἱ ἰθαγενεῖς βεβαίως, εἶνε οἱ ἀπόγονοι τῶν ἑπτὰ παρθένων.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς λέξεως Σουάκειμ, ἃτινα ἰθεώρησα καλὸν νὰ προτάξω τῆς περιγραφῆς τῆς πόλεως.

Εἰσερχόμενός τις εἰς τὸν λιμένα ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, διὰ νὰ φθάσῃ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος, ἔνθα σταθμεύουσι τὰ ἀτμόπλοια τῆς Ἑταιρίας Χεδιδιέ, 30 ἕως 40 βήματα ἀπέναντι τῆς νήσου, δεὸν νὰ διέλθῃ ἐν εἶδος διώρυγος, ἐχούσης πλάτος ποῦ μὲν 100, ποῦ δὲ 150 μέτρων, ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς παραλίας καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν, πλεόν τῶν 40 μέτρων τὰ ὕδατά εἰσιν ἀβαθῆ, τὸ δὲ βάθος αὐτῶν οὐχὶ πλειότερον τοῦ ἐνὸς ἢ δύο μέτρων, ὥστε τὰ ἀτμόπλοια διὰ νὰ ἀγκυροβολήσωσιν εἰς δ' ἀνωτέρω ἐλέχθη σημεῖον, διέρχονται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λιμένος εἰς 20 ὡς ἔγγιστα μέτρων βάθος. Πλοίαρχοι ἐπισκαπτόμενοι τὸν λιμένα διὰ πρώτην φοράν ἀδυνατοῦσι νὰ προχωρήσωσιν ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν ἰθαγενῶν ὁδηγῶν, οἵτινες γινώσκουσι τὸν λιμένα καὶ ἐν γένει τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν κατὰ σπιθαμὴν.

Καὶ ἅμα μὲν τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν λιμένα, βλέπει τις πρὸς τὰ δεξιὰ τὸ νέον λοιμοκαθαρτήριον, ὅπερ συνεστήθη ὑπὸ τοῦ συμπαθοῦς ἡμῖν φίλου ἱατροῦ καὶ διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα ὑγειονομείου κ. Ἐμμανουὴλ Γαϊτάνου, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος τοῦ ἐπονομασθέντος ἁκρω-

τηρίου τοῦ Γκράχαμ (Grahams point) εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἀγγλοῦ στρατηγοῦ Γκράχαμ, -ὅστις ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν ἐν ἔτει 1885, διακρίνει ὁ εἰσερχόμενος τὸν τάφον ἀποθανόντος σείχου (ἀρχηγοῦ φυλῆς) ἐφ' οὗ οἱ ἐκτὸς τοῦ λιμένος καὶ πρὸς ἀλυσίαν μεταβαίνοντες ἰθαγενεῖς δέον διερχόμενοι ἐκεῖθεν νὰ προσευχηθῶσι. Προχωρῶν ὀλίγον πρὸς τὰ ἐντὸς καὶ εἰς ἀπόστασιν 800 μέτρων ἀπὸ τοῦ λοιμοκαθακτηρίου, ὁ ἐπισκέπτης θαυμάζει τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ ἡμετέρου κοιμητηρίου διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ τάφους ἐκ μαρμάρου λευκοτάτου. Τὸ κοιμητήριον τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ τελειότερον μνημεῖον τῆς πόλεώς μας, διὰ τε τὴν ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσαν καθαριότητα καὶ περιποίησιν τῶν τάφων. Ἀκριβῶς ἀπέναντι τούτου καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὁχθῆς ἐφελκύει τὴν προσοχὴν τοῦ παρατηρητοῦ, μικρὸς εἰκίσκος, ἐνθα εἰσὶ προσδεδεμένα τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐρχόμενα ὑποβρύχια καλώδια, ἅτινα ἐκεῖθεν πάλιν προεκτείνονται μέχρι τῆς νήσου διὰ μικροτέρων. Παραπλεύρως τοῦ κοιμητηρίου ὑπάρχει ἐν εἶδος προθμοῦ πλωτοῦ, ἐνθα ἀγκυροβολοῦσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰ ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον ἐπισκεπτόμενα τὸν λιμένα ἡμῶν ἀγγλικά, πολεμικά πλοῖα καὶ ἡ αἰγυπτιακὴ ἀκταιωρός, ἐν ᾧ ὀλίγον ἀπώτερον καὶ ἐπὶ τεναγώδους παραλίας ὑπάρχει προεκβολή τις, ἥτις σχηματίζει μικρὰν χερσονήσον, καὶ ἡ ὁποία φέρει τὸ ὄνομα Quarantine Island, ἥτοι νῆσος τοῦ λοιμοκαθακτηρίου, ἐνθα πρὸ τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1885 εὕρισκετο τὸ λοιμοκαθακτήριον, σήμερον δὲ ὑπάρχουσι, τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, εἰς μέγας στρατῶν, ἀποθήκη ἀνθράκων, διάφοροι ἄλλαι μηχαναί, ξύλινα παραπήγματα καὶ δύο ὑψηλαὶ καπνοδόχοι, ἀνήκουσαι εἰς διυλιστικὴν μηχανήν, ἥτις τὸ θαλάσσιον ὕδωρ διυλίζουσα καὶ εἰς γλυκὺ μεταβάλλουσα παρέχει τοῦτο πρὸς πόσιν τοῖς διαμένουσιν ἐν Σουακεῖμ Εὐρωπαίοις, αἰγυπτίοις ὑπαλλήλοις καὶ στρατιώταις. Ἡ μηχανὴ αὕτη δύναται νὰ παραγάγῃ καθ' ἑκάστην 300 τόνους ὕδατος. Ἐπὶ τῆς χερσονήσου ταύτης παρατηρεῖ τις τὰ λείψανα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἥτις ἔμελλε νὰ συνδέσῃ τὸ Σουάκειμ μὲ τὸ Βέρβερ, πόλιν κειμένην ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νείλου καὶ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κατὰ διακόσια τεσσαράκοντα μίλια ἀπέχουσιν. Δυστυχῶς τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον, ὅπερ θὰ καθίστα τὴν πόλιν μας μεγαλήτερον κέντρον ἐμπορικῶν ἐργασιῶν, διότι τὰ ἐμπορεύματα ἐκ Βέρβερ θὰ ἔφθανον διὰ σιδηροδρόμου πολὺ ἐνωρίτερον, ἐν ᾧ σήμερον φθάνουσιν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν διὰ τῶν φορτηγῶν καμήλων, ἔμεινεν ἀπραγματοποίητον διὰ λόγους, οὓς μόνον τὰ τέκνα τῆς Ἀλβιῶνος οἶδασιν.

Ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς χερσονήσου ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς

ὄχθης, ὑπάρχει τὸ νεωστὶ ὑπὸ ὁμογενοῦς τινος κατασκευασθὲν ἄσβεστοποιεῖον, ὅπερ ἀνεπλήρωσε σπουδαιοτάτην ἑλλειψιν εἰς τὸν τόπον παράγον λευκοτάτην καὶ καθαρὰν ἄσβεστον, ἐν ᾧ ἄλλοτε ἡ ἄσβεστος προήρχετο ἐξ Ἀγκῆς, παραλίου πόλεως ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ διοικητηρίου Σουάκειμ, εἰς ἐξάωρον δ' ἀπόστασιν πρὸς νότον ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κειμένην.

Παραπλεύρως τοῦ ἄσβεστοποιείου καὶ εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας βλέπει τις τὸ τῶν ἰθαγενῶν κοιμητήριον, φέρον ἐν τῷ μέσῳ μέγαν τάφον ἀποθανόντος σείχου καὶ πέριξ τούτου μυριάδας ἄλλων ἰθαγενῶν ἀναπαυομένων εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Τὸ κοιμητήριον τοῦτο μὴ τυγχάνον περιπεποιημένον καὶ περιτειχισμένον διὰ σιδηρῶν κιγκλίδων, ὡς τὸ ἡμέτερον, εὐρίσκεται εἰς διάθεσιν τῶν ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ἐκ τῶν ὁρέων τοῦ ἐσωτερικοῦ κατερχομένων ὑαινῶν, αἵτινες εὐρίσκουσιν ἄφθονον τροφήν ἐν τοῖς μνημείοις πρὸς κορεσμόν τῆς πείνης των· διὸ καὶ ὁ χάριν περιπάτου τὴν ἡμέραν διερχόμενος ἐκεῖθεν, παρατηρεῖ πολλοὺς ἡμιανεωγμένους τάφους καὶ δὴ τὰ ὅσθα τῶν ἐν αὐτοῖς κειμένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῇδε κάκεισε διεσπαρμένα. Πολλάκις μάλιστα ριψοκινδυνεύει νὰ συναντήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ὑαῖναν ἐκ παρακειμένης τινὸς μεγάλης ὀπῆς ἐξερχομένην, πρᾶγμα ὅπερ συνέβη εἰς ἐμὲ αὐτὸν καὶ ἀρκετὸν μοι ἐνεποίησε τρόμον, εὐτυχῶς ὁμῶς ἄνευ τινὸς ἀπευκταίου. Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ κοιμητηρίου τούτου καὶ εἰς εἴκοσι λεπτῶν ἀπόστασιν ὑπάρχει ἡ τῶν ἁγγλων ἄξιωματικῶν λέσχη, ἐν ᾗ συναθροιζόμενοι διέρχονται τὰς ὥρας, παίζοντες διάφορα ἁγγλικά παιγνίδια.

Καὶ τοιοῦτος ὁ μικρὸς λιμὴν τῆς πόλεως μετὰ τῶν πέριξ μερῶν ἐν γενικῇ τινι ἀπόψει· ἤδη στρέψωμεν τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς πόλεως, διὰ νὰ ἴδωμεν τί τὸ περίεργον μᾶς παρουσιάζει.

Καὶ τὰ μὲν ὕδατα τοῦ λιμένος εἰσδύοντα ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν ἀπομονοῦσιν αὐτὴν ἐπὶ μικρᾷς τινος νήσου, ἥτις, κατὰ τινὰς ἰθαγενεῖς, ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς μεγάλης συρροῆς ὀστράκων καὶ κοραλίων, κατ' ἄλλους δέ, ἡ νῆσος αὕτη τυγχάνει εἰς καὶ μόνος μέγας κοραλλιῶδης ὕφαλος ἐκ τῶν φυομένων ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ. Ἄλλως τε τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶναι πετρῶδες ἢ μᾶλλον κοραλλιῶδες, καλυπτόμενον ὑπὸ ἄμμου, ἐξ οὗ εἰκάζεται ὅτι ὁ τόπος οὗτος κατωκλήθη κατ' ἐποχὰς πολὺ προγενεστέρας ἡμῶν.

Ἐπὶ τῆς νήσου λοιπὸν ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς προκυμᾶίας ὑπάρχουσι τὸ διοικητήριον, τὸ τηλεγραφεῖον τῆς ἀνατολικῆς ἐταιρίας τῶν ὑποβρυχίων καλωδίων, τὸ ὑγειονομεῖον καὶ ἡ οἰκία τῶν ἁγγλων ἄξιωματικῶν. Ἡ τελευταία αὕτη, ἥτις ἀριθμεῖ δέκα καὶ μόνον ἔτη ὑπάρξεως,

εφαίνετο πολὺ παράδοξος εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς, ἀλλὰ ὡς ἤρξατο ἡ οἰκοδομὴ καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἑλλειψιν ἄλλης ὁμοίας αὐτῇ ἐν τῇ πόλει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διὸ καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν, ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν Βεδ γκεδὴδ, ἥτοι νέα οἰκία, ἡ δὲ ἐπωνυμία αὕτη διατηρεῖται μέχρι σήμερον.

Ἀποβιβαζόμενός τις τοῦ ἀτμοπλοίου, ὕπερ, ὡς ἄνωτέρω εἶπον, σταθμεύει εἰς ἀπόστασιν 30—40 βημάτων ἀπὸ τῆς παραλίας, ἀκριβῶς δὲ μεταξὺ τοῦ ἀγγλικοῦ τηλεγραφείου καὶ τῆς οἰκίας τῶν ἀγγλῶν ἀξιωματικῶν, δεὺν νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ τελωνεῖον, ὅπερ κεῖται παραπλευρῶς τοῦ διοικητηρίου· ἐπεὶτα διέρχεται τοῦ περιβόλου καὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ πύλης καὶ εὐρίσκεται ἐνώπιον πλατείας ἀρκετὰ εὐρείας διὰ τὸν τόπον τοῦτον. Ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ τελωνείου σῶζεται εἰσέτι, τεθεὶς πρὸ καιροῦ, λέων μαρμαρίνος, ἔχων πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀνὰ ἐν ὁδούζιον· ὅτε λέων καὶ τὰ δύο ταῦτα κενὰ ὁδούζια τυγχάνουσι παρὰ τοῖς ἰθαγενέσι τὸ σύμβολον τῆς δυνάμεως, ὡς τοῦλάχιστον μ' ἐβεβαίωσαν ἰθαγενεῖς τινες.

Εὐρισκόμενός τις ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας, ἔχει πρὸς τ' ἀριστερὰ τὴν μεγάλην πύλην τοῦ διοικητηρίου, πρὸ τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι δύο ὀρεινὰ τηλεβόλα ἐκ τῶν ἐπαναστατῶν ληφθέντα, ἐν ᾧ πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχει μακρὰν καὶ εὐρείαν ὁδὸν πλάτους δέκα ἰσῶς μέτρων, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ τελωνιακοῦ περιβόλου καὶ ἀπολήγουσαν εἰς τὴν πύλην τῆς γεφύρας, ἣν θὰ ἴδωμεν περαιτέρω καὶ ἥτις συνδέει τὴν νῆσον μετὰ τῆς Σουδανικῆς γῆς. Παραπλευρῶς τῆς ὁδοῦ ταύτης εὕρηται ἑτέρα, ἡ τῆς ἀγορᾶς, ὀλιγώτερον ἔχουσα πλάτος καὶ ἀπολήγουσα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον εἰς ὃ καὶ ἡ πρώτη, ἐν ᾧ αἱ λοιπαὶ ὁδοὶ τῆς νήσου εἰσὶ στενὰ καὶ στεναί, τινὲς δὲ τούτων δύσβατοι. Ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης, ἥτις ἔχει ἐπιφάνειαν 250,000 τετραγωνικῶν μέτρων, κεῖται τὸ ἀγγλικὸν Προξενεῖον, τὸ ἡμέτερον Προξενικὸν Πρακτορεῖον, τὸ Φρουραρχεῖον, ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον τῶν καθολικῶν καὶ ἡ ἀγορά, ἐνθα διενεργεῖται τὸ μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπόριον, ἥτοι τοῦ ἀραβικοῦ κόμμεος, τοῦ καὶ σπουδαιότερου ἐμπορίου τοῦ Σουδάν, τῶν πτερῶν στρουθοκαμήλου, τοῦ ἐλεφαντόδαντος, τῆς σιναμικῆς καὶ τοῦ σάβδου, πρωταγωνιστούντων ὅμως πάντοτε τῶν ἡμετέρων, ἐν οἷς διακρίνονται οἱ κ. κ. ἀδελφοὶ Γρίβα, Ἀγγελοῦ Καπᾶτος, Κωνσταντῖνος Παπαθανασόπουλος καὶ Κ. Λυμπερόπουλος, ὧν οἱ δύο τελευταῖοι τυγχάνουσιν οἱ ἀρχαιότεροι ἐν τῇ πόλει. Ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων, ὑπάρχουσι καὶ τινες Αἰγύπτιοι, Σύροι καὶ Ἰνδοὶ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Βουδδιστῶν, οὗς ἀπο-

καλοῦσι Μπανιάνιδες. Ἡ νῆσος Σουάκνιμ μετὰ τοῦ προαστείου Γκέφ, ἔχει πληθυσμὸν 8—10,000 κατοίκων.

Ἡ νῆσος αὕτη, ἥς τὸ ἔδαφος, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, εἶναι πετρώδες ἢ μάλλον κοραλλιῶδες καὶ ἀμμοσκεπές, καλύπτεται ὑπὸ οἰκιῶν, ὧν ὁ ῥυθμὸς οὔτε πρὸς ἰνδικόν, οὔτε πρὸς ἀραβικόν ὁμοιάζει, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπονομασθῇ ἰδιόρρυθμος, καὶ τοῦτο διότι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν ἐνταῦθα ἰθαγενῶν εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὰ σπάργαντα αὐτῆς· πλεονάζουσι δὲ τῶν οἰκιῶν αἱ καλύβαι τῶν ἰθαγενῶν, αἱ ἀποκαλοῦσι Ζαρίμπας.

Αἱ οἰκίαι ἐνταῦθα οἰκοδομοῦνται ἄνευ θεμελίων, τοῦθ' ὅπερ πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν θὰ θεωρήσωσιν ἀπίστευτον, ἀλλ' εἶναι ἀληθέστατον, τὸ δὲ ὑλικόν, ὡς οἱ λίθοι καὶ ὁ πηλός, λαμβάνονται ἐκ τῆς θαλάσσης. Καὶ οἱ μὲν λίθοι εἰσὶν εἶδος συμπαγῶν κοραλλίων συστάσεως τιτανώδους, οἵτινες καθαριζόμενοι ἀπὸ τῆς προεκβολῆς καὶ τῆς ἀνωμάλως ἐξεχούσας αὐτῶν γωνίας, μεταβάλλονται εἰς λίθους κανονικοὺς καὶ ἐτοιμοὺς πρὸς οἰκοδομήν, ὁ δὲ πηλός, ὅστις ἐπίσης μεταφέρεται ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης ἐντὸς σφυρίδων πλεκτῶν, διατίθεται εἰς σωροὺς καὶ ἐτοιμος εἰς χρῆσιν, ἀπαλύνεται δ' ὅταν ἀποξηρανθῇ διὰ θαλασσίου πάλιν ὕδατος, ἐν ᾧ διὰ τοῦ γλυκέος χάνει οὐχὶ μόνον τὴν ἀργιλλώδη σύστασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦ ὑλικοῦ δὲ τούτου ἄρχεται ἡ οἰκοδομὴ τῶν οἰκιῶν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἡ δὲ κατασκευὴ τῶν θεμελίων θεωρεῖται περιττή, διότι οἱ λίθοι συγκολλώμενοι διὰ τοῦ πηλοῦ ἐπὶ τοῦ πετρώδους καὶ κοραλλιῶδους ἐδάφους καθίστανται ἐν σῶμα στερεόν καὶ συμπαγές.

Τί ὅμως θὰ συνέβαινεν ἐν περιπτώσει σεισμοῦ, ὅπερ ἀπεύχομαι ἐκ καρδίας, δὲν δύναμαι ν' ἀποφανθῶ ἀπὸ τοῦδε, φοβοῦμαι ὅμως ὅτι ὅλαι αἱ οἰκοδομαὶ θὰ μετεβάλλοντο ἐκ νέου εἰς λίθους καὶ πηλόν.

Αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως μικραὶ τε καὶ μεγάλαι συμποσοῦνται περὶ τὰς 100· εἶναι ὑψηλαὶ καὶ μεμονωμέναι πανταχόθεν, προσβαλλόμεναι ἀενάως ὑπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων. Ἐχουσιν ἅπασαι σχεδὸν ξυλίνους ἐξώστας ἐξέχοντας ἀπὸ τοὺς τοίχους καὶ φέροντας ἄνωθεν ἀναλόγως τοῦ μήκους αὐτῶν δύο ἢ τρεῖς κώνους, ἀντὶ δὲ παραθύρων, θυρίδας ἄνευ ὑαλωμάτων, ὧν τὸ μὲν ἡμισυ ἀνοίγεται ἐξωθεν πρὸς τὰ ἄνω, τὸ δὲ ἕτερον πρὸς τὰ κάτω ὀριζοντεῖως στηριζόμενον καὶ ἐφ' οὗ τίθεται τὸ ἀγγεῖον τοῦ ὕδατος ἵνα ψυχρανθῇ εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος. Τινὰ τῶν παραθύρων τούτων εἰσὶ πεφραγμένα ἔσωθεν διὰ ξυλίνων δικτυωτῶν (καφασίων), ἵνα μὴ οἱ ἐξωθεν ἀποθαυμάζωσι τὰς ἐντὸς καλλονάς, περὶ ὧν ἔς ἄλλοτε.

Αἱ οἰκίαι αὗται, αἵτινες ἐξωθεν ἐν εἵδει στολισμοῦ ἀπολήγουσι πρὸς

τὰ ἄνω εἰς ἑξοχὰς πυραμιδοειδεῖς καὶ ὀρεῖας, οὐδεμίαν ἔχουσι κανονικὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν, ἀλλ' ἡ διάταξις αὐτῶν εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνατολική, ἐκτὸς νεωτέρων τινῶν, αἵτινες ἐκδομήθησαν ἐπὶ τὸ εὐρωπαϊκώτερον καὶ κατριοῦνται ὑπὸ Εὐρωπαίων καὶ πλουσίων Ἀράβων ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Χαδρεμλήδων τῆς Ὑμενῆς, ἐν ᾧ οἱ πλούσιοι ἰθαγενεῖς προτιμῶσι τὴν καλύβην ἀντὶ πάσης ἄλλης οἰκίας, ἥτις, ὡς δι᾽ ἰσχυρίζονται, προώριστα διὰ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ Χαβαγκάδες (διὰ τῆς λέξεως ταύτης, ἥτις σημαίνει Κυρίου, ἐννοοῦσι τοὺς Ἑλληνας), οὓς γενικῶς ἀποκαλοῦσι Νουσρανίδες, ἤτοι Ναζωραίους.

Αἱ καλύβαι ἢ ζαρίμπαι τῶν ἰθαγενῶν, κατὰ μικρὰς ἢ μεγάλας ὁμάδας ἀνὰ τὴν νῆσον κεῖμεναι, δὲν ὁμοιάζουσι παντάπασιν πρὸς τὰς τῶν Αἰγυπτίων, αἵτινες κατασκευάζονται ἐκ χώματος τῶν γαιῶν κύτῶν. Αἱ ζαρίμπαι τῶν ἰθαγενῶν εἶναι σκελετοὶ ἐκ μακρῶν δοκῶν 10—15 ὑφεκατομέτρων, τεθειμένων καθέτως καὶ ὀριζοντεῖως ἐπ' ἀλλήλων, σχηματιζουσῶν δὲ εἶδος ξυλίνου δικτυωτοῦ. Ἐχουν ἀναλόγους διαστάσεις μὲ στέγην κωνοειδῆ ἢ ἡμικυλινδρικήν, καλύπτοντάς δ' ἐξωθεν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐσωθεν πρὸς τὰ ἄνω, τῶν μὲν εὐπορωτέρων ἰθαγενῶν διὰ ψάθων, τῶν δὲ πενεστέρων διὰ φύλλων φοίνικος.

Ἐκτὸς τῆς πληθώρας τῶν καλυβῶν ἔχομεν καὶ οὐκ ὀλίγα πεπαλαιωμένα τεμένη κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις ἐν τῇ νήσῳ, αἵτινα βρίθουσι πιστῶν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, οὐδὲν δ' ἕτερον ἐν τῇ πόλει ἄξιον μνείας ὑπάρχει, πλὴν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ τινῶν εὐαριθμῶν καφενείων ὑπὸ τῶν ἡμετέρων διαυθυνομένων, μετὰ δύο ἢ τριῶν τάφων, ἐνθα κεῖνται ἀρχηγοὶ διαφόρων φυλῶν, οἵτινες ἀπέθανον ἐκ φυσικοῦ θανάτου ἢ ἔπεσον εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος τῶν.

Ἀφίνων τις τὸ Σουάκειμ, φθάνει διὰ τῶν δύο μεγάλων ὁδῶν, ἡ ἄλλης τινὸς στενῆς, πρὸ τῆς πύλης τῆς γέφυρας τῆς ἐνούσης τὴν νῆσον μὲ τὴν Σουδανικὴν γῆν. Ἡ γέφυρα αὕτη, ἥτις ἔχει μῆκος 10 μέτρων, πλάτος δὲ 7, κατασκευάσθη ὑπὸ τοῦ τότε ἀγγλοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως συνταγματάρχου Gordon, τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου μετὰ ταῦτα στρατηγοῦ τοῦ κρεουργηθέντος ἐν Χαρτούμ ὑπὸ τῶν ἀγρίων ἐπαναστατικῶν σιφῶν τοῦ Ψευδομάγδη.

Ὁ διαβὼν ταύτην θέτει τὸν πόδα ἐπὶ τῆς Σουδανικῆς πλείον γῆς, ἥς ἡ παραλία εἶναι ἐπίσης ἀμμώδης καὶ πετρώδης, ἔχει δὲ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ μεγάλην καὶ ἀπέραντον οἰκίαν, ἐν εἵδει χανίου, ἀνήκουσαν, ὡς καὶ ἡ τῶν ἀγγλῶν ἄξιωματικῶν ἐπὶ τῆς νήσου, εἰς τὸν οἶκον Σουάου, ἓνα τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἀρχαιοτέρων τοῦ τόπου.

Ἡ οἰκία αὕτη ἐχρησίμευσε κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1885 ὡς στρατῶν διὰ τοὺς ἄγγλους καὶ ἰνδοὺς στρατιώτας, σήμερον ὅμως εἰς τὸ ἰσόγειον τίθενται τὰ ἐκ τοῦ ἐσωτέρικου κομιζόμενα ἐμπορεύματα, ἐν ᾧ τὸ ἄνω μέρος ἐνοικιάζεται κατὰ δωματία. Παραπλεύρως τῆς οἰκίας ταύτης ὑπάρχει εὐρεία πλατεῖα καὶ ἐπ' αὐτῆς μεγάλη φυλακὴ διὰ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἀποστελλομένους καταδίκους καὶ μηχανή τις, ἐν ᾗ καταστρέφονται καὶ εἰς τέφραν μεταβάλλονται ἅπασαι αἱ ἀκαθαρσίαι τῆς πόλεως, ἐν ᾧ ἀπέναντι τῆς οἰκίας ταύτης πρὸς τὰ ἀριστερὰ εὐρίσκονται ἡ ἀποθήκη τῆς κυβερνήσεως, τὸ πολιτικὸν νοσοκομεῖον καὶ μηχανὴ πρὸς καθαρισμὸν βάμβακος.

Προχωρῶν τις πρὸς τὰ ἐμπρὸς εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀραβικῷ προαστείῳ, ὅπερ διατεμνόμενον ὑπὸ μακρᾶς καὶ πλατείας ἀγορᾶς, συνίσταται μόνον ἐκ καλυβῶν τῶν ἰθαγενῶν, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουσι μεγαλητέραν ἔκτασιν τῶν τοῦ Σουάκειμ.

Τὸ προάστειον τοῦτο ὀνομάζεται Γκέφ, θεωρεῖται δὲ ὡς μέρος τοῦ Σουάκειμ, περικυκλωθὲν ἅμα ὑπὸ τείχους λιθίνου ἀρκούντως παχέος καὶ ἰσχυροῦ, ὅπως παρακωλύῃ τὴν εἰς τὴν πόλιν εἰσβολὴν τῶν ἐπαναστατῶν.

Ἐσωθεν τοῦ τείχους καὶ κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις ὑπάρχουσι πέντε στρατῶνες ἰκανοῦ μεγέθους, ἐνθα διαμένουσι τὰ φρουροῦντα τὴν πόλιν μας τρία αἰγυπτιακὰ τάγματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἄγγλων ἀξιωματικῶν. Τὸ τεῖχος τοῦτο ὕψους πέντε μέτρων, ἔχει τρεῖς πύλας, μίαν ἐν τῷ μέσῳ, τὴν καὶ μεγαλητέραν, ἑτέρας δὲ δύο εἰς τὰ ἄκρα.

Αἱ τρεῖς αὗται πύλαι ἀνοίγονται περὶ τὴν ἑκτην εὐρωπαϊστὶ τῆς πρωῒας καὶ κλείουσι τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν ἑβδόμην, ἐπιτρέπουσαι τὴν εἰσοδὸν εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἰθαγενεῖς ἐμπόρους καὶ ἄλλους συνδιαλλαττομένους μὲ τὴν πόλιν μας· παρελθούσης ὅμως τῆς ἑβδόμης ἑσπερινῆς ὥρας, οὐδεὶς δύναται νὰ εἰσέλθῃ, ἐκτὸς δι' εἰδικῆς ἐπὶ τούτῳ ἀδείας.

Ὀλίγα βήματα πρὸ τῆς μεσαίας πύλης πρὸς τὰ ἔσω, ὑπάρχουσι τὸ πυροβολικὸν καὶ ἡ ἀστυνομία μετὰ τῶν γραφείων αὐτῆς, ἣν διευθύνει δεξιὸς ἀστυνόμος, ὁ μοχλὸς οὗτος τῆς ἀσφαλείας τοῦ τόπου, μετὰ τὸν διοικητὴν ἐρχόμενος.

Ἐξερχόμενός τις ἐκ τῆς μεσαίας ταύτης πύλης εὐρίσκεται ἐπὶ πεδιάδος ἀμμοσκεποῦς, καλλιεργουμένης κατ' ἀποστάσεις· ὑπάρχουσι δὲ ἐν αὐτῇ ἀγροὶ καλυπτόμενοι ὑπὸ ὕδροπεπόνων, οἵτινες ὠριμάζουσιν ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου. Ἀκολουθοῦντες τὸν δρόμον ἐπὶ τῆς πεδιάδος ταύτης πρὸς τὰ ἐνδότερα, εἰς ἀπόστασιν 20 περίπου λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπαν-

τῶμεν πρόχωμα ὕψους πέντε μέτρων, ἐκτεινόμενον εἰς ἱκανὸν μῆκος καὶ εἰς σχῆμα μηνοειδές, οὗ τὰ ἄκρα ἀποκλίνουνσι πρὸς τὰ ἐνδοτέρα, ἢ δὲ ἐξωτερικῇ κυρτότητι πρὸς τὴν πόλιν. Ἐπὶ τοῦ προχώματος τούτου, ὅπερ ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αἰγυπτίου διοικητοῦ, ὥστε νὰ ἐμποδίζῃ τὰ ἐκ τῶν ἀπέναντι ὄρέων κατερχόμενα ὕδατα, ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὸ Γκέφ, ἐλλείψει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ παχέος τείχους, ὅπερ περιτειχίζει αὐτὸ σήμερον, φαίνονται προμαχώνες εἰς ἱκανὴν καὶ ἴσην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν κείμενοι καὶ εἰς κύκλον διατεθειμένοι, ἀπέχοντες ἡμίσειαν περίπου ὄραν τοῦ Γκέφ. Οἱ προμαχώνες οὗτοι, οἵτινές εἰσιν ὀκτὼ τὸν ἀριθμὸν, ἐξυπηρετούμενοι ἐν καιρῷ ἀνάγκης ὑπὸ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς κειμένης ἐπὶ τῆς ἀμμόδους πεδιάδος, εἰσὶν εἶδος πύργων περικυκλωμένων ὑπὸ μακρᾶς τάφρου ἀνορυχθείσης ἐν τῷ χώματι καὶ περιβάλλονται ἔξωθεν ὑπὸ σιδηρῶν ταινιῶν, ὁμοίων πρὸς ἐκείνας δι' ὧν περιδένονται τὰ ἐμπορικὰ δέματα, τῇδε κακέϊσε ἐρριμμένας, ἔσωθεν δὲ ὑπὸ μεγάλων τεμαχίων φιαλῶν τεθραυσμένων, συγκρατούμενων ἐπὶ τοῦ ἔδαφους στερεῶς δι' ἐπὶ τούτῳ μίγματος. Ὡχυρωμένοι δὲ διὰ τηλεβόλων κωλύουσι τὴν εἰσόδον τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν μέσων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐρύριον ἱκανῶς ἰσχυρὸν καὶ ἀπόρθητον. Πέραν τῶν προμαχόνων τούτων ὑπάρχει ἀπέραντος πεδιάς, καλυπτομένη ὑπὸ θαμνῶν ἀγρίων καὶ ἀκανθωδῶν, περιοριζομένη δὲ ὑπὸ τῶν ἀπέναντι ὄρέων ἐν αὐτῇ οἱ ἰθαγενεῖς τὸ ἔδαφος εἰς μικρὰ κηπάρια μεταβάλλοντες, ποτίζουν ταῦτα διὰ στενῶν φρεάτων ἐν αὐτοῖς ἀνορυχθέντων καὶ παράγουσιν ὀλίγην ρόκαν, μικρὰν ποσότητα λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν ραφανίδων, τοματῶν καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα τῆς κηπουρικῆς, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν τροπὴν τῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Σουάκειμ πωλουμένων λαχανικῶν.

Τὰ κηπάρια ταῦτα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς φρεάτων προφυλάσσονται κατὰ πάσης τῶν ἐπαναστατῶν ἐπιθέσεως ὑπὸ τῶν προκειμένων προμαχόνων, τὸ δὲ πρόχωμα μετὰ τῶν παρακειμένων κήπων, ὀφείλονται, ὡς ἐλέχθη ἄνωτέρω, εἰς τινὰ διοικητὴν Αἰγύπτιον, ὅστις παρατηρήσας τὸν ροῦν τῶν ἀμμόδων ὕδατων τῶν καταρρέοντων ἐκ τῶν ἀπέναντι ὄρέων, πρὸς παρεμπόδισιν ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς αὐτῶν εἰς τὸ Γκέφ, ἀνύψωσεν τὸ μηνοειδές τοῦτο ἔργον εἰς ἱκανὸν μῆκος καὶ κατέρηθωσεν ἵνα τὰ περίξ μέρη τῆς πεδιάδος καταπλήμμυσῶνται, τὰ κατακλυζόμενα μέρη λιπαίνονται, οἱ δὲ ἰθαγενεῖς ἔχωσι πάντοτε ὕδωρ πρὸς πόσιν. Ὅταν ὁμως ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου ἀπορροφηθῶσι τὰ ὕδατα ταῦτα, τὸ δὲ ἔδαφος ἀποξηρανθῇ, τότε οἱ ἰθαγενεῖς καλλιεργοῦσι τὴν ὑπ' αὐτῶν λιπανθεῖσαν ἔκτασιν, ἀναζητοῦντες τὸ ὕδωρ ἐντὸς τῆς γῆς διὰ τῶν φρεά-

των, ἅτινα ἀνορύττουσιν εἰς βάθος τεσσάρων μέτρων καὶ πλάτος ὡς ἔγγιστα δύο, καὶ οὕτω προμηθεύονται ὕδωρ ἐν ἀρχῇ γλυκύ, ὀλίγον δ' ὕστερον ὑφάλμυρον, ἀλλὰ πάντοτε πόσιμον, οὐχὶ μόνον παρὰ τῶν ἰθαγενῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν Εὐρωπαίων, ὧν ὅμως οἱ πλεῖστοι μεταχειρίζονται τοῦτο μᾶλλον πρὸς καθαρισμὸν καὶ ἄλλας οἰκογενειακὰς ἀνάγκας.

Τὸ κλίμα τοῦ Σουάκειμ εἶναι ὑγιεινὸν καὶ ἐκτὸς ἡλιάσεών τινων, οὐδεμίᾳ ἄλλῃ εὐτυχῶς ἐπιδημικῇ νόσος ἐμφωλεύει· ἔνεκα ὅμως τοῦ πλάτους τῶν 18 μοιρῶν, εἶναι θερμόν, ἡ δὲ θερμότης κυμαίνεται κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον, Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον μεταξύ 40—45 βαθμῶν ἐκκτονταβάθμου. Ἡ ὑπερβολικὴ αὕτη ὕψωσις παρατείνεται ἰδίως κατ' Αὐγουστον ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας, ὅτε ἡ διαμονὴ καθίσταται ἀφόρητος ὡς ἐκ τοῦ συνεχοῦς καὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ πνέοντος θερμοῦ ἀνέμου μετὰ κονιορτοῦ, εἰς ὃν οἱ ἰθαγενεῖς ἔδωκαν τὸ ὄνομα τοῦ Ὀσμάν Δίγνα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐπαναστατῶν, τοῦ Ψευδομάγδη, διίσχυριζόμενοι ὅτι ὅσον φοβερὸς καὶ τρομερὸς τυγχάνει ὁ Ὀσμάν τόσον εἶναι καὶ ὁ ἐκ τῶν μερῶν τοῦ πνέων ἀνεμος, κατὰ τοῦτο δ' οἱ ἰθαγενεῖς μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχουσι δίκαιον, διότι καθ' ἣν ὥραν χαράσσω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς, ὁ Δίγνας ἐξακολουθεῖ πνέων, τὸ δ' ἐν τῷ δωματίῳ μου θερμόμετρον ταλαντεύεται μεταξύ 40—42 βαθμῶν, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ὁ ἰδρῶς ρεεῖ ποταμηδὸν ἀπὸ τοῦ μετώπου μου.

Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ κλίμα εἶναι θερμόν, εἶναι συνάμα καὶ ὑγρὸν ἔνεκα τοῦ χθαμαλοῦ ἐδάφους, τῆς παραλίου θέσεως καὶ τῆς περιβρεχούσης αὐτὸ θαλάσσης. Ἐνίοτε συμβαίνει νὰ εἴμεθα κάθυγροι ἐκ τῆς ὑγρασίας ὡς ἐντὸς βελανείου εὐρισκόμενοι, ἀλλ' ἡ ὑγρασία αὕτη εὐτυχῶς δὲν βλάπτει ὡς ἡ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ἐνταῦθα οἱ ἰθαγενεῖς διάγουσιν ἡμίγυμνοι ἢ καλύπτονται δι' ὑφάσματος λευκοῦ, ὅπερ ἐκ τῶν ὀπισθεν πρὸς τὸ κάτω ἡμισυ τοῦ σώματος περιτυλίσσοντες, διασταυροῦσιν ἔμπροσθεν τὰ δύο ἅκρα, ἅτινα ρίπτουσιν ἀπὸ τῶν ὤμων αὐτῶν πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἐν ᾧ οἱ Εὐρωπαῖοι κατὰ μὲν τὸ θέρος ἐνδύονται λεπτότατα, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα φέρουσι τὰ ἐνδύματα τοῦ θέρους.

Οἷ τε Εὐρωπαῖοι καὶ ἰθαγενεῖς κοιμῶνται ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν στεγῶν αὐτῶν κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνωτέρω μῆνας, ἀντὶ δὲ κλίνης μεταχειρίζονται τὰ τῶν ἰθαγενῶν Ἀγγαρέπ, ἥτοι πλαίσια ζύλινα στηριζόμενα ἐπὶ τεσσάρων ποδῶν, ὧν τὸ ἐμβαδὸν καλύπτεται διὰ δικτυωτοῦ πλεκομένου διὰ σχοινίων ἢ ἐκ φύλλων φοίνικος κεκλωσμένων· καὶ

ὅμως πυρετοί, ὀφθαλμῖαι, στομαχικαὶ ἢ ἥπατικαὶ παθήσεις ἢ καρδιακὰ νοσήματα εἰσι σχεδὸν ἄγνωστα ἐνταῦθα, τὸ μόνον δὲ νόσημα ἐξ οὗ δεόν νὰ προφυλάσσεται τις εἶναι ἡ ἡλίασις, διότι ἀπαξ προσβληθεὶς δυσκόλως θεραπεύεται.

Δι κανονικαὶ βροχαὶ πίπτουσι κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος, ἐνίοτε ὅμως ἐπισυμβαίνουσι καὶ κατὰ Ἰούλιον καὶ Αὐγούστην μετὰ κατάστασιν ἀτμοσφαιρικὴν θερμὴν, πνιγερὰν καὶ τεθολωμένην ὑπὸ πυκνοτάτου κονιορτοῦ καὶ μετὰ σφοδρὸν ἄνεμον ὑπὸ τῆς θερμότητος ἐξεγειρόμενον, ἀληθῆ δὲ ἀναστάτῳσιν τῶν στοιχείων συνεπαγόμενον, ὅτε ἐπέρχονται βροχαὶ ραγδαῖαι μετ' ἀστραπῶν καὶ βροντῶν, αἵτινες κατευνάζουσι πῶς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἐπιφέρουσι καύσωνα πνιγερὸν καὶ ἀφόρητον.

Καὶ τοιοῦτον ἐν ὀλίγοις τὸ μικρὸν Σουάκειμ, ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ ὁποίου προσεπάθησα νὰ μὴ παραλείψω ὅ,τι ἦτο ἄξιον μνείας, ἐλπίζω δὲ προσεχῶς νὰ ἐπανέλθω καὶ πάλιν ἀφηγούμενος τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν, ἅτινα ὅσον περίεργα, τόσον καὶ ἄξια προσοχῆς τυγχάνουσιν.

Σουάκειμ

Ἀσκληπιὸς Βαφειάδης

Βοσπορίτης

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

Ὁ γνωστὸς ἀρχαιολόγος Θεόδωρος Ρεῖνάχ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετράπη ἐσχάτως ἡ παράδοσις τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνωτέρω τίτλον μαθήματος ἐν τῇ Σορβὼνῃ, ἐδράξατο τῆς περιστάσεως ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ αὐτοῦ λόγῳ νὰ θέλῃ τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, παρενείρων, ἐκτὸς τῆς ἀναπτύξεως τοῦ νέου τούτου μαθήματος, πολλὰ περὶ Ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ νομισματικῶν εὐρημάτων.

Τὸ μάθημα τοῦτο εἰσῆχθη κατὰ πρῶτον ἐν τῇ Σορβὼνῃ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1894. Δικαίως δὲ παρεπονήθη ὁ Ρεῖνάχ διὰ τὴν παραμέλησιν μαθήματος δυναμένου τὰ μάλα νὰ ὠφελήσῃ τοὺς κλάδους τῆς ἀρχαιολογίας καὶ πρὸ πάντων τῆς ἱστορίας. Δι' αὐτοῦ ὁ Γάλλος καθηγητῆς ἐξετάζει τὸ νόμισμα ὑπὸ τὰς τέσσαρας ἱστορικὰς ἐπόψεις αὐτοῦ, αἵτινές εἰσι πάνυ ἐνδιαφέρουσαι εἰς τὴν μελέτην τῆς τέχνης, τῆς πολιτικῆς, τῆς θρησκείας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐξ αὐτῶν, μὴ δυνάμενοι νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα ὁλόκληρον τὴν ὡραίαν μελέτην ταύτην, ἐραυίζόμεθα τὰ κυριώτερα, ἐξε-
τομος 12'. Ὀκτώβριος.